

Съюз на учените в България - Пловдив

ПРАВИЛА ЗА НАУЧНА ЕТИКА

I. В предпубликационния период (процеса на изследвания).

1. Да има писмено съгласие на възложителя на научното изследване (или в Договора за възлагането му, или в друг документ).

2. Изследването трябва да е проведено в съответствие с определени етични правила спрямо обекта на изследване:

а) Да не нанася щети върху неживата или живата природа, културно-историческото наследство и др под. обекти, в т. ч. и да изключва евентуални бъдещи негативни последици.

б) Да се използва модерна и утвърдена методика и апаратура. Авторът да е убеден, че не са допуснати пропуски и грешки в хода на изследването.

в) Авторът или авторите да е убеден в достоверността на резултатите и правилността на изводите си.

г) Авторът или авторите да е проверил оригиналността на резултатите и изводите си и да е убеден, че те не са вече познати или публикувани. Ако някои от тях все пак повтарят вече известни такива, в публикацията изрично да се посочи, че те имат потвърдителен характер.

II. В стадия на предпубликационната подготовка.

1. В авторския колектив да се включват само учени, които имат реално участие и съществена роля в провеждането на научно-изследователската работа. Личния дял (в проценти) на всеки участник в колектива да се установява чрез изричен Протокол, подписан от всички членове на колектива. При отсъствие на такъв документ да се счита, че дяловите участия на съавторите са равни.

2. Публикацията да бъде проверена по отношение на:

- *фалшификация* – изопачено представяне на резултатите;
- *фабрикуване* – докладване на теоретични и експериментални изследвания, които не са извършвани;
- *плагиатство* – присвояване на текстове и идеи на друго лице и представянето им като собствени;

III. Правила на цитирането.

1. Цитирането да не е прекалено, но достатъчно, адекватно на темата на изследването и етично, т. е. всички факти, анализи и резултати, принадлежащи на други учени, да бъдат съпроводени с позоваване на съответния литературен източник, (печатен или електронен).

2. Поради малкия обем на статиите (до 4 страници), те трябва да съдържат един минимум от обем на цитирания, който да включва:

а) Цитиране на авторите–първоизточници, установили основните факти, върху които е построена конкретната публикация.

б) Цитиране на факти, анализи и интерпретации, респ. публикациите, в които се съдържат, отхвърлени с настоящата публикация(ако има такива).

в) Цитиране на авторите, чиито идеи и интерпретации се възприемат в публикацията.

3. При цитиране на непубликувани данни изрично да е получено писмено разрешението на техния автор.

4. При оказана помощ (финансова, материална, морална и пр.) е етично на подходящо място в статията да бъде изказана благодарност за това. Подобен акт следва да бъде поощряван при оценка и рецензиране на публикацията.

IV. Етика на рецензирането.

1. В изданието е приет принципа на „сляпото” рецензиране, т. е. изборът на рецензентите е напълно анонимен, като тази анонимност се запазва през целия период на публикационната дейност.

2. Изборът на рецензент се извършва от отговорния редактор или от член на редколегията. До отпечатване на публикацията, а и в следпубликационния период имената на рецензентите не се обявяват.

3. За рецензенти се определят водещи и утвърдени в съответното научно направление специалисти. С приемане на рецензирането рецензентът поема пълната научна и етична отговорност за обективното и безпристрастно му провеждане.

4. При положителна рецензия статията (докладът) се публикува.

5. При отрицателна рецензия публикационният материал се връща на автора, който сам трябва да вземе решение за съдбата му.

6. При наличие на съществени забележки по съдържанието и/или техническото ѝ оформяне, работата се връща на авторите за доработка преди да бъде приета за печат.

7. И в трите гореизброени случая рецензентът остава анонимен за автора и останалата научна общност извън състава на редколегията.

V. Етика на следпубликационния период – критика и самокритика.

1. При установяване на грешки и неточности в публикуван вече материал, отговорността се носи основно от автора (авторите) на публикацията и в отделни случаи, ако се установи, че е допусната вследствие на неправилно рецензиране – от рецензента.

2. Наличието на грешки и неточности в публикациите се разглеждат само след постъпване в редколегията на писмен и неанонимен сигнал.

3. Ако въпросът, който се засяга в материала, е дискуссионен, на автора на сигнала се дава възможност да публикува в списанието своите анализи и съображения.

4. На авторите се дава възможност за отговор на поставени от автора на сигнала въпроси.

5. Получилата се по този начин научна дискусия трябва задължително да приключи със заключителен материал от името на Редколегията, подготвен от водещ и достатъчно компетентен специалист в съответното научно направление

От Редколегията